ספורט

צרפת
מרוץ המלצרים

ככר הבסטיליה המפורסמת היתה עדה לתחרות מיוחדת במינה. גם הפעם התאספו אלפי מסתכלים ומפנינים, אך מטרת התאספותם היתה שונה. המטרופולין הפריסאי הפך לבית־שעשועים עצום.

שרות צרפתי: לאורך של שלושה ורבע מילין הסתדרו צופים כדי לראות את המירוץ החד־שנתי: מירוץ המלצרים המסורתי. המתחרים לא היו לבושים במכנסי התעמלות וגופיות לבנות קצרות, הופיעו בתלבושת צעקנית במקצת לרוצה: מכנסים ארוכים שחורים וחולצה לבנה מעונבת. תנועות ידיהם חרגו גם־כן מהתנועות הטבעיות לרץ. הם החזיקו בידם האחת מגבת לניקוי שולחנות ובשניה מגש ועליו בקבוק מיץ ולידו שתי כוסות. הם תיחרו במהירות ההגשה כדי להראות את רמתם המקצועית וכושר ריצתם.

השני ניצח: מירוץ המלצרים הסתיים בנזק־מה. למרות שהרץ הראשון הגיע למטרה בזמן נאה ושבר את השיא הקודם הוא שבר גם את הבקבוק ושתי הכוסות והוצא מהתחרות. רק לאחר עשר דקות הגיע הרץ השני שהגביר את הקצב אך שמר על כללי התחרות. שלום המגש והכוסות השביעו רצון. הוא זכה בבקבוק שמפניה.

ארצות־הברית
הפתעתו של האלוף

מאז שאייק ויליאמס, אלוף העולם במשקל קל, הגן על תוארו התחוללו דברים מוזרים במקצת: הדבר היה לפני 17 חדשים והאלוף החליט להפוך את עורו ולהתמודד גם במשקל חצי־בינוני. הסיבה להחלטת האלוף היתה פשוטה: במשקל חצי־בינוני מרויחים הרבה יותר כסף, למרות שהקרבות הרבה יותר קשים ומייגעים.

שתי שגיאות: אולם אי אפשר לשאת את תואר אלוף העולם מבלי להיפיע בקרבות ואייק טעה בחושבו שעבדתו תהיה קלה. הוא התקשר עם מתאגרף בלתי ידוע בשם ג'ימי קרטר, שהפסיד שנים משלושת הקרבות שערך בשנת 1951, קבע אתו פגישה על כתר האליפות. אייק התחיל לרוץ ולקפוץ, על מנת להריד את עודף המשקל שנתווסף לו. אך שתי שגיאות היו בעוכרי האלוף הכושי: עודף המשקל המותר למתאגרף־קל לא היה עודף כלל (הוא נבע מגילו — 27), קרטר לא היה מתאגרף שיש להתייחס אליו בקלות דעת, למרות צאתו מנצח בקרב אחד בלבד, בשנת 1951.

לא קרא את פרשני הספורט: כאשר הופיעו שני המתחרים על הזירה העצומה של מדיסון סקואר גרדן התייחס הקהל לקרב העתיד להתחולל כל־קרב בטוח שייתכן ותהיינה בו מספר הברקות שלא כדאי להחמיצן. האלוף ויליאמס נראה מתוח ועייף (שמונה שעות לפני הקרב עבד והתאמן בבובת־בוקס כדי להפחית ממשקלו). קרטר, גם־כן בן 27, נראה מגושם במקצת ולפי צחוקו אפשר היה לקבוע, שלא קרא את נחוצי פרשני הספורט ואף לא התחשב בדעת הקהל. בארבעת הסיבובים הראשונים, נלחם אייק כיאות לאלוף. בטחונו בחסימת מהלומותיו של יריבו, ג'ימי, זכו לתשומת־לב ותוקפנותו במכות שמאליות, שניחתו מכל צד החלישו את מתנגדו. אבל סגנונו המיוחד של האלוף לא הועיל. מהלומותיו השמאליות פעלו במכות של כדור פינג־פונג. התפיסה והטכסיסים של אייק ויליאמס האלוף, שסייעו לו במשך כל הקריירה שלו נגד 137 מתנגדים, לא עזרו. בסיבוב החמשי, בעת שקרטר שלח את ויליאמס לקרשים, הסתמן השינוי. בסיבוב ה־14 פגע גופו של אייק בפעם הרביעית בקרשים והקרב הופסק. לג'ימי לא נותר מה לעשות אלא לבשר לאשתו ולבנו בן השנתיים על נצחונו.

גרמניה
הדוקטור אהב מוסר

נבחרת גרמניה במישחקי הטניס על גביע דייויס מורכבת בעיקר מכוכב בן 42, גוטפריד פון קראם. במשך 42 שנות חייו של פון קראם עברו עליו הרבה דברים אך רבים עוד יותר הם הדברים שלא עברו עליו.

ג'ימי קרטר מפיל את אייק ויליאמס
העודף לא היה עודף

לפני מלחמת העולם השניה היה קראם אחד מטובי הטניסאים בעולם. אולם לרוע מזלו, כך מספרים, נמתחי יחסיו עם הנאצים. הוא העיק בעיקר על ד"ר גיבלס והדוקטור השליך אותו למחנה הסגר באשמת שחיתות מוסרית.

בפרשה זו אין כל ספק. אולם התפתחות המצב מאותה נקודה לוטה עדיין בערפל. כאשר עוד התנהלו קרבות בין הנאצים ובנות הברית, פירסם כתב ספורט אמריקאי ידיעה סנסציונית: מקס שמלינג, המתאגרף הגרמני הידוע, ראה את קראם, בסיירו במחנות ההסגר, ומתוך קנאה הורה שיקצצו לו את רגליו.

אחרי המלחמה נתעוררה השאלה: מה קרה באמת לאדון גוטפריד פון קראם? עתה ניתנה תשובה משכנעת ביותר. במשחקי גביע דייויס בין גרמניה ודנ"ה, ניצח פון קראם הגרמני את טורבן אולריך הדני, 6:4, 6:2, 6:4. וניצחון שכזה, כפי שיודעי דבר בעולם הטניס יודעים, לא בא לאדם עם פרוטזות.

ואז החלו מהלכות שמועות הפוכות: כל הסיפור מוטעה. לא שמלינג הוא שהורה לקצץ את רגלי קראם אלא קראם הוא שהורה להוריד את רגלי שמלינג. אך גם נוסחה זו של המעשיה לא יכלה לעמוד על רגליה והאנשים באו למסקנה שכל זה לא היה אלא הדבר החשוב ביותר שלא קרה לפון קראם.

כדורסל
אחד המרד: שלום

מספר ההודעות הסותרות היה רב: יום אחד הודיעו לעתונאים שמשחקי הכדורסל על פרס עמירם לנוער ייערכו בימי ששי ושבת, אחר שעתיים הושמעה הודעה הפוכה. הרעש לא הגיע לצבור הרחב, מפעל עמירם לנוער נתקיים על אף המכשולים. לאחר שבוע נתפרסם פסק־דין מוזר של אגודת ברית־מכבים עתיד בכך לשעבר, התומך וממנן את מפעלי עמירם משנים, השקיע גם סכום כסף, התעקשו שלושה שחקנים ממכבי הצפון שהתאמנו בקבוצה במשך מחצית השנה האחרונה אך הנהלת האגודה לא הסכימה שהם ישחקו בברית מכבים עתיד. הסכסוך הגיע לכך שהנהלת ברית מכבים עתיד אסרה על ביצוע המפעל והודיעה על דחיתו לעתונים למרות העובדה שהמשפחות השכולות הוזמנו כבר.

שני מרכזים לא מוזעים: הדבר חרה לספורטאים עצמם שראו בכך בזיון; הם החליטו לעשות הכל כדי שהמפעל יקויים. במשך יום הרביעי ניסו יו"ר מחלקת הכדורסל, עזיז אצלאן, והמאמן, שלום קוסובר, להעביר את רוע הגזירה. מרכז מכבי צדד אף הוא בזכותם של הצעירים־הספורטאים וניסה ללחוץ על עסקני ברית מכבים עתיד וגבאיה. מזכיר המרכז והיו"ר שלו פנו לברית מכבים עתיד מספר פעמים אולם התשובה שנתקבלה היתה פסקנית: „אל תתערבו בעניינים שאינם נוגעים לכם". לאחר שנתקבלה, בינתיים, תשובה חיובית ממרכז הפועל על השתתפות קבוצות הנוער של הפועל במפעל החליטו הספורטאים לקיים את המפעל סופית.

המשטרה תתערב: מפלגי עמירם פנו רשמית לאגודת ברית מכבים עתיד, תבעו להחזיר את הגביע. האגודה סרבה. אחיו של עמירם בלינקוב, יהונתן, התערב בדבר והודיע שאם הגביע לא יוחזר תיקרא המשטרה. לבסוף מסר אחד מחברי הועד את הגביע, המפעל התקיים על מגרש הפועל בגמנסיה שלוה בהשתתפות קבוצת הפועל וברית מכבים עתיד. קצת לפני כן התפטרו שלום קוסובר ועזיז אצלאן מתפקידיהם והודיעו על עזיבתם את שורות האגודה. קבוצת הנוער של מכבי שבאה למגרש כדי לשחק, פחדה מצרות, הסתלקה ברגע האחרון מהמגרש.

זקני אגודת ברית מכבים עתיד נפגעו קשות: אמנם לא הועמדו כסאות הכבוד בסכנה, אך הפרסטיג'ה ירדה. מיד הורכב בית דין, שלום ועזיז הועמדו למשפט. אורי גרבי שאימן את הקבוצה והיה חבר ועד המחלקה לא נתבע לדין. לאחר שהשניים ראו שההאשמה היא אישית הודיעו שלא יופיעו למשפט. האגודה לא נרתעה, הוציא פסק דין.

פסק הדין משתרע על חמשה סעיפים ומוזכרים בו דברים חמורים ביותר המהוים חומר למשפט פלילי: התקפת יו"ר האגודה בדירתו הפרטית בלילה, פריצה וחדירה למזכירות האגודה, גרימה למרד של חברי מחלקת הכדורסל.

פסק הדין: הוצאתם המוחלטת של הנאשמים מהאגודה (שלא השתייכו אליה כבר). בעקבות השניים שעזבו את האגודה הלכו שמונה חברי אגודת ברית מכבים עתיד, הצטרפו לסניף הפועל הצפון בתל־אביב. מרדם של שחקני הכדורסל בא גם כתוצאה מהשיתוק שהשתרר בענף הכדורסל במכבי. השחקנים שרצו להתאמן ללא הפרעות הוכרחו לעסוק גם בעניינים סיודוריים ולעתים קרובות גם בפוליטיקה. הזקנים לא ידעו לותר, לערוך יותר מפעלים ולעסוק יותר בספורט.

פיתרון החידון התנ"כי

אף כי כל הסימנים מעידים שהשתתפות בפתרון החידון היתה המונית, היה יבול השתתפות הנכונים זעיר. בסך הכל: 212. מסתבר שעזודקים אותם המעונים שבית הספר העברי אינו מצליח לחבב את התנ"ך על לב לומדיו.

הפתרון הנכון: 1. „בנפול אויבך אל תשמח" משלי כ"ד, י"ז.

2. „כחומץ לשיניים וכעשן לעיניים" משלי י', כ"ו. (כל פותרי החידון עשו יד אחת: פתרו נכון פסוק זה).

3. „נזם זהב באף חזיר, אשה יפה הסרת טעם" משלי י"א, כ"ב. (מנחם מיזיהב, מבני־ברק, לא התחשב בשפתו, הקרוב לפתרון, כתב: „עגלה יפה־פיה מצרים", ירמיהו.)

4. „אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי" תהילים ו', ז'.

5. „והיה בעץ שתול על פלגי מים" תהילים א', ג'. ירמיהו י"ז, ח'.

6. „אבי יסר אתכם בשוטים ואני אייסרכם בעקרבים" מלכים א', י"ב, י"א. (בפרשת מכות לא חיו הלוקי דעות.)

7. „והטיפו ההרים עסיס" עמוס ט', י"ג; יואל ד' י"ח. (למרות שהשיר העממי: „והטיפו ההרים עסיס" שנור על שפתי כל ילד בארץ לא היה עוד פסוק שנרם לחלוקי דעות כמו פסוק זה.)

8. „לך אל הנמלה עצל ראה דרכיה וחכם" משלי ו', ו'. פתרון שני: „ארבה זרעך בחוץ אשר על שפת הים" בראשית כ"ב, י"ז.

9. „קטני עבה ממתני אבי" מלכים א', י"ב, י'.

10. „את צל ההרים אתה רואה כאנשים" שופטים ט', ל"ו.

11. „קולע באבן אל השערה ולא יחטיא" תהילים ו', ז'. (מרים לוינסקי מחייפה שמה לב שהאיש קרח ובאה למסקנה שאין זה אלא הפסוק ממלכים ב' „עלה קרח עלה קרח".

זכו בחנ"ך: בסיטה לאילת זהה הקורא ישראל הרפז, צה"ל.

בחמשה פרסי־הספרים זכו: 1. צוער משה, תל־עמים, דאר נע, נגב. 2. שושנה לינק, רופין 33, תל־אביב. 3. ב. אינברג, רוממה, בית קמן, ירושלים. 4. עדנה בונשטיין, בלפור 53, תל־אביב. 5. משה לוי, שכ' שיבת ציון 10, תל־אביב.

חשבץ מס. 74

(עיוד לפי הכתיב המלא)

מאונזן: 1) מישור צחיח; 4) מבני נח; 6) אישיות אמריקאית ידועה; 10) שרץ; 11) חוקר הלשון; 13) דמות ידועה במעלת אשתה; 14) מתנה; 15) נבורה שקספירית סמל לרוך ולתום הנשי; 17) נוצר ביום השלישי לבריאה; 18) משא ומתן; 20) רקוע; 23) מאכל לבהמה; 25) נהר בדרום־אפריקה; 27) טעמו כצפיחית בדבש; 29) מלת כאב; 30) יו"ר ועדת החנוך של הכנסת; 32) צמח ידוע בריחו; 35) נהר באיטליה; 36) נק'; 37) ענן; 38) ח"כ ציוני כללי; 41) אבי שמשון; 43) אזור; 45) חזק; 46) עט; 49) בר; 51) מכריע בבחירות דמוקרטיות; 53) אחד משני האחים שלפי המיתולוגיה הרומית בנו את רומא; 54) משכן לארוים; 55) מתכת חזקה; 56) תמצית החי; 57) מכנסים ח'בים.

מאונך: 1) מיטה; 2) קבוץ בגליל העליון; 3) ח"כ חדש; 4) סכין; 5) דונמא; 7) סוד; 8) שארית אחרונה; 9) אבן טובה; 11) משפחת מלוכה מסורתית; 12) שדה מעובה; 15) כר; 16) עתון יומי; 19) תולעת הצמר; 21) אזור בברזיטניה שנסיכה הוא יורש העצר; 22) רע; 24) מצורות הכתיבה של שם יהוה, 26) אספה; 28) דגל; 30) וכוח; 31) מקום מקדש חזוני במצרים; 33) כתובת למכתבים; 34) נהר הנשפך אל הירדן; 35) שור; 39) נגיעת דבר למשנהו; 40) מלת האצה; 41) רפואה; 42) בקיע; 44) חרק מעופף; 45) מדינה במזרח־התיכון; 47) אות באלפא־ביתא העברית; 48) פנס שכנות; 50) כלי נגינה; 52) עוף טורף; 54) שאינו תושב.